

KASB-HUNAR TA'LIMI

Профессиональное образование
Professional education

Ilmiy-uslubiy, amaliy, ma'rifiy jurnal
2025-yil, 10-son

Muassislar:

Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi,
Pedagogik innovatsiyalar, professional ta'lim
boshqaruv hamda pedagog kadrlarni qayta
tayyorlash va ularning malakasini oshirish instituti

Bosh muharrir: Z.Y.XUDAYBERDIYEV

Ijrochi direktor: H.SIROJIDDINOV

Tahrir hay'ati:

M.XOLMUXAMEDOV, R.X.JO'RAYEV,
A.Q.JALALOV, A.R.XODJABAYEV,
J.SH.SHOSALIMOV, A.NABIYEV,
A.A.HASANOV, H.SIROJIDDINOV,
K.M.GULYAMOV

Jurnal 2000-yildan nashr etila boshlangan.
O'zbekiston matbuot va axborot agentligida
2007-yil 3-yanvarda qaytadan ro'yxatga olinib,
0109-raqamli guvohnoma berilgan.

Jurnal O'zbekiston Respublikasi Vazirlar
Mahkamasi huzuridagi Oliy Attestatsiya komissiyasi
tomonidan 2017 yil 29 avgustdagi 241/8 qarori
bilan Pedagogika fanlari bo'yicha dissertatsiyalar
yuzasidan asosiy ilmiy natijalarni chop etishga
tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

Manzil: 100095, Toshkent sh., Olmazor tumani
Universitet ko'chasi, 2-uy
Tel.: 90-979-75-89; 94-677-90-32;

E-mail: kasbhunartalimi@mail.ru,
ksbjurnal@inbox.uz.

Nashr uchun mas'ul

H.Sirojiddinov

Sahifalovchi:

I.Sirojiddinov

Tahririyat fikri muallif nuqtai nazariga to'g'ri
kelmasligi mumkin.

Tahririyatga yuborilgan maqolalar tahrir etilmaydi
va egasiga qaytarilmaydi.

Jurnaldan ko'chirib bosilganda "Kasb-hunar ta'limi"
jurnalidan olingani izohlanishi shart.

Bosishga ruxsat etildi: 31.03.2023-yil.
Bichimi 60x84 1/8

Bosma tabog'i 10. Adadi 60 nusxa.
Buyurtma "PROFIEDUPRESS" MChJ
bosmaxonasida chop etildi.

Korxona manzili: Toshkent shahri, Sirg'ali tumani,
Yangi Sirg'ali ko'chasi, 18-uy

МУНДАРИЖА

Do'stov S. IV sinfda "tabiatshunoslik" fanini o'qitishda o'quvchi ekologik tafakkurini darsda shakllantirish	3
Alifon S. Interaktiv elektron ta'lim trenajyorining o'quv jarayonidagi o'rni va roli	8
Atamuratova N. Bo'lajak o'qituvchilarning axborot kompetensiyasini rivojlantirishning ilmiy-nazariy asoslari	12
Baxriddinova Y. Xudoyberdi to'xtaboyevning "besh bolali yigitcha" romanida urush davri talqini	16
Ahmedova M.M. Biologiyadan masala va mashqlar yechish jarayonida o'quvchilarga tafovutlab va individual yondashuvning ahamiyati	20
Usmonov S.O. Loviya va mosh ekinlarining umumiy ahamiyati va biologik xususiyatlarini tahliliy o'rganish	24
Эшбуриева М.У. Умумий физика фанини ўқитишда ривожлантирувчи таълимдан фойдаланиш	27
To'rayev P.T. Milliy kurash mashg'ulotlarida usullarga o'rgatishda metodlardan foydalanish va malakalarini shakllantirish	31
Yo'ldoshev Sh.Z. Raqamli texnologiyalar o'quvchilarni texnik ijodkorligini rivojlantirish texnologiyasi	36
Xakimova D.M. Zamonaviy rahbar kadrlarni tayyorlashda refleksiya va innovatsiyaning o'rni	42
Shermatova Y.S. Rivojlanayotgan zamon ekologik xavflarni boshqarish bo'yicha tartib qoidalarini ijtimoiy omillari	46
Қодиров М.М. Технологик таълими ўқитувчиларини Тайрлашда узлуксиз таълимнинг аҳамияти	52
Pulatova D.A. Aralash ta'limni tashkil etishda kompetensiyaviy yondashuv	59
Obidova G.K. Xorijiy tillarni o'qitishda talabalarda ekologik madaniyatni rivojlantirishning samarali usullari tahlili	63
Jabborov A.M. Oliy ta'lim tizimida ekologiya va atrof muhit muhofazasi yo'nalishida tahsil oluvchi talabalarga ekologiya fanining o'rni	70
Байсариева Ч.У. Педагогик жараёнда талабаларнинг мураккаб таълимини ташкил этиш муаммолари.	74
Asqarova M.A. PIRLS va PISA xalqaro baholash dasturlarining nazariy va amaliy ahamiyati	81
Nazarova Sh.Sh. Umumta'lim maktablarida kompyuter grafikasiga oid mavzularni o'qitishda traditsionallik (innovatsion usullar va ularning tarqalishi)	85
Qosimov A.N. O'quvchilarda sport vositasida milliy identifiklikni shakllantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	89
Xolbozorova N.X. Oliy pedagogik ta'limda b'ulajak ўқитувчининг касбий ривожланиши	97
Хошимов И. Умумтаълим мактаблари ўқув-тарбиявий жараёнда тарихий-маданий миллий меросни ўрганишнинг назарий ва услубий асослари	104
Shukurov Sh.N. Raqamli texnologiyalar muhitida texnologiya fani mashg'ulotlari jarayonida o'quvchi va talabalarni ijodiy faoliyatga tayyorlash texnologiyasini takomillashtirish	108
Rasulov I.M. Oliy talimda raqamli texnologiyalarning rivojlantirish madaniyati va shakllantirish tizimi	113
Mustafaqulova D.I., Mustafaqulova O.I. Bo'lajak biologiya o'qituvchilarining tizimli tafakkurini shakllantirish	117
Xasanov X.M. Bo'lajak mutahassislarining kasbiy kompetentliklarini rivojlantirish mazmuni	121
Каттаева Г. Мадрасаларнинг энтпедагогик бошқарув тизими	126
Raximova F.N. Talabalarning ijtimoiy pedagogik faoliyatini takomillashtirish modeli	129
Xamidova M.P. Didaktik o'yin maktabgacha yoshdagi bolalarda miqdoriy tasavvurlarni shakllantirish vositasi sifatida	134
Нуртаев У., Рахимов Х. У. "Бўлажак тасвирий санъат ўқитувчиларини санъатшunoslik асосида касбий компетентлигини шакллантириш ва ривожлантириш масалалари "	139
Нуртаев У.Н., Собитова М.З. Олий таълим тизимида графика фани-	

ни ўқитишнинг мазмуни ва моҳиятининг илмий-педагогик асослари.....	144
Yusupov R.M., Hasanov U.J. “Texnik tizimlarda axborot texnologiyalari” fanini o‘qitishda zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalari integratsiyasidan foydalanish	150
Эшболтаев И.М. Физика фанини ўқитишда талабаларда креатив фикрлаш кўникмаларини ривожлантириш	157
Ботиров Х.Х. Мактаб таълимида рақобат муҳитини яратиш бўйича АҚШ тажрибаси	161
Rizayeva S.D. Raqamli transformatsiya jarayonida talabalar akademiyasini tashkil etishning pedagogik va ilmiy asoslari	167
Хусанов Б. Оилаларда ўсмир ёшларни ижтимоий-маънавий ҳаётга тайёрлашда тарғибот технологияларининг амалиётдаги ҳолати ..	173
Машаринов К.Б. Мактаб ўқувчиларини касбга йўналтириш амалиётида компетенциявий ёндашув	180
Юсупов У.К. Рангтасвирда тасвирларни гризайль усулида ишлатишнинг илмий услубий асослари	184
Maxmudova O.Y., Tursunmaxmudova A.B. Logarifmik transcendent tengsizliklarni yechish.....	189
Jurayev V. Таълимни рақамлаштириш шароитида бошқарув ходимларининг ижтимоий-маданий компетентлигини такомиллаштиришнинг ўзига хос хусусиятлари ва назарий таҳлиллари.....	195
Rasulov I.M raqamli ta’lim muhitida umumta’lim maktablarining boshqaruv tizimi o’rganish bo’yicha multimedial o’quv qollanma yaratish metodikasi.....	204
Qurbonov J.A. Bo’lajak o’qituvchilarda intellektual madaniyatning shakllanish va rivojlanish diagnostikasi.....	207
Mingboyev U.X., Jumanov Sh.Sh. Informatika va axborot texnologiyalari darslarida onlayn platformadan foydalanib o’qitish tizimi	213
Ibadullayev D.K. Axborot-ta’lim muhiti – pedagoglarni axborot-metodik qo’llab-quvvatlashning pedagogik sharti sifatida.....	220
Alijonova M. O’quvchilarda ekoestetik kompetensiyani shakllantirishda kasb tanlashning mazmuni.....	227
Baratov B.Q. Bo’lajak o’qituvchilarni uzluksiz ma’naviy tarbiya jarayoniga tayyorlash modeli.....	232

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONIDA TALABALAR AKADEMIYASINI TASHKIL ETISHNING PEDAGOGIK VA ILMIY ASOSLARI

RIZAYEVA SANOBAR DAVLATALIYEVNA

Annotatsiya. Maqolada individual ta'lim tushunchasi, xorijiy, MDX va maxalliy olimlarning individual ta'lim tushunchasiga oid qarashlari, individualizatsiya hamda individual ta'lim trayektoriyalarining asosiy komponentalari, individualizatsiya hamda individual ta'lim trayektoriyalari afzalliklari va imkoniyatlari keltirib o'tilgan

Kalit so'zlar: individual ta'lim, individualizatsiya, individual ta'lim trayektoriyalari.

Аннотация. В статье представлена концепция индивидуального образования, взгляды зарубежных, зарубежных и отечественных ученых на концепцию индивидуального образования, основные компоненты индивидуализации и индивидуальных образовательных траекторий, преимущества и возможности индивидуализации и индивидуальных образовательных траекторий

Ключевые слова: индивидуальное обучение, индивидуализация, индивидуальные образовательные траектории.

Abstract. The article presents the concept of individual education, the views of foreign, foreign and domestic scientists on the concept of individual education, the main components of individualization and individual educational trajectories, the advantages and opportunities of individualization and individual educational trajectories

Keywords: individual training, individualization, individual educational trajectories.

Kirish

Hozirgi vaqtda pedagogika fani oldida universitetlarda o'qitish usullari va shakllarini takomillashtirish muammosi turibdi. Yangi pedagogik texnologiyalar o'qitishda shaxsga yo'naltirilgan yondashuvni amalga oshirishga yo'naltirilgan bo'lishi kerak, uning mohiyati pedagogik jarayonni insonparvarlashtirish, talaba shaxsini hurmat qilish, individual qobiliyatlarni aniqlash va rivojlantirish uchun sharoit yaratishdir. Shu bilan birga, talaba o'quv jarayonining faol va mas'uliyatli sub'yekti sifatida harakat qilishi kerak. Oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini rivojlantirishning zamonaviy tendentsiyalari o'quv jarayonining barcha sub'yektlarining hamkorligini ta'minlagan holda, shaxsga yo'naltirilgan texnologiyalar

va o'qitish usullarini ishlab chiqishni nazarda tutadi. Bizga ma'lum o'quv intizomlarini o'rganishda talabalarning o'quv faoliyatini, ularning individual xususiyatlarini hisobga olgan holda pedagogik loyihalash muammosi ta'limni insonparvarlashtirish vazifalari doirasida dolzarb bo'lib tuyuladi. Ta'limni individualizatsiya qilish usullaridan biri bu o'quvchilarning individual ta'lim yo'nalishlari bo'yicha ilgarilashini tashkil etishdir.

O'zbekiston ta'limi tarixida individual ta'lim shakli keng qo'llanib kelingan. Uning samarasi, ayniqsa, amaliy san'at, hunarmandchilikda ustoz-shogird ta'limi tarzida namoyon bo'lgan. Mashhur xalq ustalari Toshpo'lat Arslonqulov, Usta Shirin Murodov, Qodirjon Xaydarov, Mahmud Usmonov, Hamro Rahimovlar shu tarzda

ta'lim olganlar. Individual ta'limda bola ruhiyatining individual xususiyatlarini, fan sohalari va kasb egallashga bo'lgan tabiiy moyilliklarini to'liq e'tiborga olish imkoniyati ta'minlanadi[11]

Mavzuning dolzarbligi

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi PF-5847-son farmoni bilan tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish Konsepsiyasida Oliy ta'lim bilan qamrovni kengaytirish, oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirish bo'yicha bir qancha tadbirlar amalga oshirilishi bilan bir qatorda individual ta'lim trayektoriyalariga asoslangan, talabalarda kreativ fikrlash, amaliy ko'nikmalarni shakllantirishga qaratilgan o'quv rejalar ishlab chiqish orqali talabalar qiziqishlari hamda kadrlar buyurtmachilari ehtiyojlariga muvofiq ta'lim dasturlarini shakllantirish, ularni tasdiqlash bo'yicha oliy ta'lim muassasalariga bosqichma-bosqich akademik mustaqillik berish tadbirlari nazarda tutilgan[1].

Maqolaning maqsadi.

Individual ta'lim tushunchasining mohiyatini yoritish va mavzuga oid asosiy ilmiy manbalarni tahliliy sharhini keltirish.

Asosiy qism.

Individual ta'lim bu o'quvchining o'quv tajribasini, uning ta'lim muammolarini hal qilishni ta'minlaydigan individual ehtiyojlari va imkoniyatlarini hisobga olgan holda o'quv dasturini o'zlashtirishi deb tushunilishi kerak.

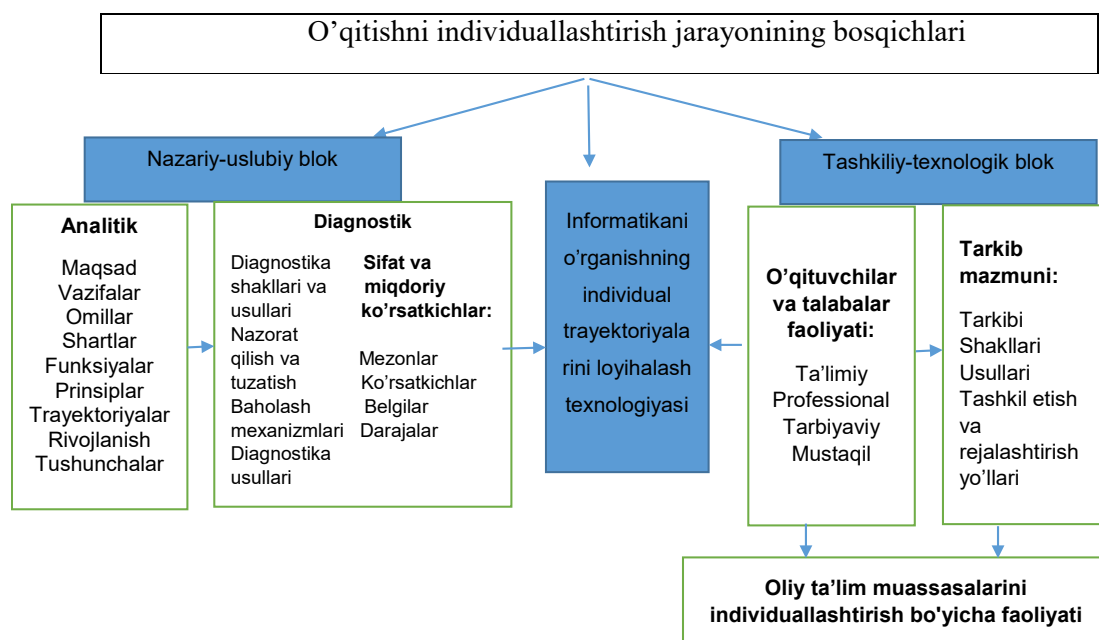
Shaxsiy ta'lim trayektoriyalarini ishlab chiqish - bu shaxsning mustaqilligi va tashabbuskorligini, kasbiy sohada muvaffaqiyatli ishlash uchun uning ijodiy salohiyatini to'liq amalga oshirish imkoniyatini ta'minlash uchun mo'ljallangan

murakkab ko'p o'lchovli jarayon. Unda pedagogik o'zaro hamkorlik operatsiya shaklida taqdim etiladi, uning davomida o'qituvchi repetitor vazifasini bajaradi: talabaga uning kasbiy nuqtai nazarini tushunishda yordam beradi, individual ta'lim trayektoriyasini shakllantirish jarayonida yuzaga keladigan masalalar bo'yicha maslahat beradi, uning ta'lim trayektoriyasini amalga oshirishda unga hamroh bo'ladi. Talaba o'zining individual ta'lim trayektoriyasini shakllantirishning faol ishtirokchisi sifatida uni amalga oshirishga turtki beradi. Uning o'quv dasturini o'zlashtirishdagi faoliyati asta-sekin individual kasbiy faoliyat uslubiga aylanadigan idrok va amaliy faoliyatda individual qobiliyatlarni amalga oshirish asosida o'zini o'zi tarbiyalash uslubini shakllantirishga yordam beradi.

Individual ta'lim texnologiyasi pedagogikaning tamoyili bo'lib, unga ko'ra pedagog o'quv — tarbiya ishlari jarayonida talabalarining shaxsiy xislatlarini hisobga olgan holda ayrim talabalar bilan individual model bo'yicha o'zaro munosabatda bo'lish hamda o'quv jarayonida talabalarining individual xususiyatini hisobga olish, barcha talabalarining rivojlanishinagina emas, balki har bir talabaga alohida rivojlanish uchun psixologik-pedagogik tadbirlar yaratish tushuniladi.

O'qitishni individuallashtirish - bu o'qitish usullarini tanlash o'quvchining individual xususiyatlari bilan bog'liq bo'lgan jarayondir. Ushbu shaxsiylashtirilgan o'quv muhitini yaratish uchun tashkiliy-ma'muriy faoliyat bilan bir qatorda individual yondashuvni ta'minlaydigan turli o'quv-uslubiy, psixologik-pedagogik usullar qo'llaniladi. Shunday qilib, didaktika bo'yicha amalga oshirilgan tadqiqotlarga

ko'ra o'qitishni individuallashtirish o'quv unda individual yondashuv va individual jarayonining shunday tashkil qilinishiki, shakl ustuvor hisoblanadi.

1-rasm. O'qitishni individuallashtirish jarayonining bosqichlari

O'qitishni individuallashtirish jarayonining bosqichlarining individual ta'lim trayektoriyasini rivojlantirish jarayonida kreativ texnologiyalarni yuzaga

kelishini kuzatish mumkin. Bugungi kunda tez-tez takrorlanib borayotgan MIM texnikasi individual ta'lim trayektoriyasini rivojlantirishni yuzaga keltiradi(4-rasm).

Bugungi kunda individual ta'lim trayektoriyasini rivojlantirish uchun talabalarda motivatsiya bo'lishi kerak. Bunda har kuni, har doim talaba o'z ustida ishlashi uchun kunni o'z-o'ziga savol berishdan boshlash kerak, savol qanchalik talabaning hayotiga, bilim olish yo'nalishiga dahldor bo'lsa, yahshi motivatsiya va natijaga olib keladi.

Atrofdan informatsiyalarni to'plashga erishish, ya'ni turli darslarda qatnashish, bundan tashqari kerakli axborotlarni o'zlashtirish individual ta'lim trayektoriyasini rivojlantiruvchi eng asosiy texnologiyalardan biri hisoblanadi. Informatsiyalarni eshitish davomida tinglovchi informatsiyaning 7% ni qabul qilishi o'z tasdig'ini topganligi bois, informatsiyalarni mustaqil o'rganishi, diqqatni bir joyga jamlash va shu asnoda ishlash ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak bo'ladi.

Motivatsiya asosida informatsiyalar to'planadi. Bu informatsiyalar bilimlarga aylanadi. Bunday yangi bilimlarni, ijodkorlikni esa har bir talaba o'z metodikasida, o'z amaliyotda qo'llashi mumkin bo'ladi.

Bugungi kunga kelib internet tarmog'i orqali yoki boshqa talabalardan o'rganadigan metodika, kichik bir usulni qo'llab ko'rish juda muhimdir. Aynan bu jarayon individual ta'lim trayektoriyasida yangi bilimlarni qayta ishlash va amaliyotda qo'llash bosqichini rivojlantirishga hizmat qiladi.

Ta'limning individual trayektoriyasi - bu tegishli faoliyatni amalga oshirish orqali talabaning ta'limdagi shaxsiy salohiyatini ro'yobga chiqarish natijasidir. Talabalarga yo'naltirilgan

ta'limni tashkil etish ularning quyidagi huquq va imkoniyatlarini amalga oshirishga qaratilgan:

- Har bir o'quv kursida individual ma'no va maqsadlarni tanlash yoki aniqlash huquqi;
 - Asosiy tushunchalar va toifalarni shaxsiy talqin qilish va tushunish huquqi;
 - Shaxsiy ta'lim dasturlarini tuzish huquqi;
 - Ta'limning individual tezligini, ta'lim muammolarini hal qilish shakllari va usullarini, o'z faoliyatini nazorat qilish, aks ettirish va o'zini o'zi baholash usullarini tanlash huquqi;
 - O'quv predmetlarini, ijodiy laboratoriyalarni va boshqa o'quv mashg'ulotlarini asosiy o'quv dasturiga mos keladigan narsalardan individual tanlash;
 - O'quv kurslarining o'zlashtirilgan tarkibidan ortiqcha (chiqib ketish yoki chuqurlashtirish);
 - Qo'shimcha mavzular bo'yicha ijodiy ishlarni individual tanlash;
 - Har bir ta'lim sohasidagi dunyoga individual qarash va individual asoslangan pozitsiyalarga bo'lgan huquq.
 - Talaba individual ta'lim faoliyatining asosiy elementlari - bu faoliyatning mazmuni (nega men buni qilyapman);
 - shaxsiy maqsadni belgilash (natijani kutish);
 - faoliyat rejasi: rejani amalga oshirish, aks ettirish (o'z faoliyatidan xabardor bo'lish), baholash, maqsadlarni sozlash yoki qayta belgilash.
- Falsafiy va psixologik-pedagogik adabiyotlarni, normativ-huquqiy hujjatlarni, mahalliy va xorijiy oliy ta'lim tajribasini tahlil

qilish shuni ko'rsatadiki, Rossiya oliy ta'lim tizimida talabalarni o'qitishda individual yondashuvni amalga oshirish uchun asosiy shartlar mavjud. Ushbu yondashuv talabalarning individual xususiyatlarini chuqurroq o'rganishni va individual talabalar yoki ularning guruhlariga yo'naltirilgan dasturiy vositalarni (individual ta'lim dasturlari, har xil darajadagi individual o'zini o'zi o'qitish dasturlari, ularning tuzilishining diqqat va moslashuvchanligi) ishlab chiqish zarurligini anglatadi.

Modernizatsiya jarayonining ko'p bosqichli ta'lim tizimiga o'tishi, mobil ta'lim dasturlari va standartlarini ishlab chiqish (Yevropa malakaviy tizimi), akademik harakatchanlikka erishish kabi jihatlari ta'lim sohasida muqobil variantlarning mavjudligini taxmin qiladi va talabani o'z imkoniyatlari va mehnat bozori ehtiyojlaridan kelib chiqib tanlov qilishga yo'naltiradi. Shu sababli, individual trayektoriya va o'qish yo'lini tanlash, pirovardida, har bir talabada mutaxassis tomonidan talab qilinadigan shaxs sifatlarini va malakalarini rivojlantirishga imkon beradi.

Shubhasiz, psixologik-pedagogik adabiyotlarda ta'limni individuallashtirish bo'yicha g'oyalarning muhim salohiyati alohida fanlarda ham, muammoni umuman uslubiy ko'rib chiqish nuqtai nazaridan ham to'plangan:

A.A.Kirsanov individual xususiyatlarni o'rganish va ta'lim faoliyatini individuallashtirishning yaxlit tizimini amalga oshirishga kompleks yondashuvni belgilab berdi[5], V.I.Gladkix, M.D.Sonin ta'lim samaradorligini oshirish vositasi sifatida o'quvchilarga individual yondashuvni o'rganib chiqdi[6], V.I.Zagvyazinskiy, E.S.Rabunskiy, G.M.Nikolaeva, L.P.Knysh o'quvchilarning frontal, guruh va individual ishini tashkil etishning turli usullari kombinatsiyasini ochib berdi[7], G.N.Kondratenko, A.Aukum, G.A.Danilochkina, V.V.Ivanov dasturlashtirilgan ta'limni o'quvchilarga individual tabaqalashtirilgan yondashuv vositasi sifatida ishlatgan[8], A.M.Chernuxa yoshlarni axloqiy tarbiyalashda individual yondashuv xususiyatlarini va boshqalarni o'rgangan.

Ammo shuni ta'kidlash joizki, oliy ta'lim muassasalarida talabalarning kasbiy

tayyorgarligini tashkil etish va uni o'qitishni individuallashtirish asosida metodik ta'minlashni takomillashtirishning qator pedagogik jihatlari haligacha yetarlicha o'rganilmagan. Bu vazifalarning barchasini hal etish ta'lim mazmuni, tashkiliy shakllari, uslub va vositalarini yanada takomillashtirishni taqozo etadi.

M.I. Maxmutov ta'limning barcha shakllarini takomillashtirish kerak, deb hisoblaydi. Uning fikricha, darslar ma'lumotlarga boy, yuqori ish sur'ati va o'quvchilarning o'quv va bilim faolligini oshirish kerak. Bundan tashqari, u talabalar ko'p qirrali qobiliyatlarini rivojlantirish uchun o'zlarining ijodiy qobiliyatlari va mustaqil ishlaridan foydalanishlari kerak, deb hisoblaydi. [9].

N.V.Kuxarev ta'limning klassik shakllarining eng ko'p uchraydigan muammolarini, jumladan frontal ishning individual ish bilan uyg'unligi, o'qitishda individuallashtirishning yo'qligi, darsda va uy vazifalarida mustaqil ishlash ko'nikmalarini yetarli darajada emasligini ko'rsatdi[10].

Universitetlarda ta'limning yuqori sifatiga erishish uchun har bir talabaning individual xususiyatlari va qobiliyatini hisobga olgan holda, eng yaxshi pedagogik tajriba va fundamental tadqiqotlarga muvofiq ta'limning individual shakllariga jiddiy o'zgarishlar kiritilishi kerak. Talabalarda kitobdan o'rganish, o'z bilimini to'g'ri, mazmunli, qiziqarli bayon etish, bu bilimlarni turli vaziyatlarda, turli maqsadlarda qo'llash yo'llarini o'rgatuvchi individual ta'lim tizimi bo'lishi zarur. Ushbu bilim kuchli, moslashuvchan, aniq, to'liq, tizimli va amaliy bo'lishi kerak.

Xulosa.

Hozirda talabalarga yo'naltirilgan deb ataladigan texnologiyalar va o'qitish modellariga qiziqish ortib bormoqda. Ular an'anaviydan ko'ra ko'proq, talabalarning imkoniyatlariga mos keladi. Talabalarga yo'naltirilgan individual yondashuv quyidagi xulosalarga kelish imkonini berdi:

1. Ta'limni individuallashtirish muammosi ancha dolzarbdir. Mutaxassislarning kasbiy tayyorgarligiga qo'yiladigan talablar ortib borayotgan bir sharoitda har bir talaba o'zining

har tomonlama rivojlanishi va qobiliyatini oshirishga intilishi, bilim va amaliy ko'nikma va malakalarning, shuningdek, shaxsiy fazilatlarining muhimligini yaxshi anglashi zarur. Bu esa individuallashtirishni kuchaytirishni taqozo etadi. Bundan tashqari, o'quv faoliyatining mazmuni va xarakteri kursdan kursga murakkablashib borishi bilan talabalarning individual farqlari, ayniqsa motivatsion, irodaviy va intellektual sohalarda kuchayib boradi va aniqroq bo'ladi.

2. Ta'lim jarayoniga individual o'qitish usullari va shakllarini har tomonlama, barcha fanlar doirasida kiritish maqsadga muvofiqdir. Agar o'qituvchilar jamoasi tomonidan o'quvchilar uchun ta'lim jarayonini individuallashtirish bo'yicha birgalikdagi sa'y-harakatlar amalga oshirilsa, ular ta'limning asl qadr-qimmatini kashf etadilar, uning maqsadi va o'ziga xos afzalliklarini tushunadilar.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktyabrda "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" PF-5847-sonli farmoni
2. Inge Unt; Ta'limni individuallashtirish va differentsiallashtirish. M 1990 yil.
3. Komenskiy Ya.A. Tanlangan pedagogik asarlar. - M., 1955. - S. 257.
4. Ushinskiy K.D. To'plam asarlar: 11 jildda - M., 1950. - V. 5. - S. 27.
5. Kirsanov A.A. O'qitishda talabalarga individual yondashish.- Qozon: Tatknigoizdat, 1996, - 95 b.
6. Gladkix B.I. Muvaffaqiyatsizlikning oldini olish uchun individual yondashuv. Krasnoyarsk pedining ilmiy ishlari. institut, 1965 yil 47-son.
7. Zagvyazinskiy V.I. O'quv jarayonidagi qarama-qarshiliklar. O'rta Ural nashriyoti. Sverdlovsk, 1971 yil.
8. Aukum A.A. Maktablarda dasturlashtirilgan darslik yordamida individuallashtirish. Doktorlik dissertatsiyasining avtoreferati. M., 1968 yil.
9. Maxmutov M.I. Zamonaviy dars: Nazariya savollari. M., 1981, S.99-100
10. Kuxarev N.V. Ta'lim va tarbiya samaradorligi. Minsk, 1979. S.103-110.
11. https://uz.wikipedia.org/wiki/Individual_ta%CA%BClim